

Tjänsteställe, handläggare
Regionledningsförvaltningen
Maria Öhman

Datum
2023-12-07 – 08

Dnr
23HSN1

Sida
1(19)

**Tid: 2023-12-07 -- 08
kl. 09:15**

**Plats: Regionens hus i Härnösand, E-huset
lokal "Nämndsalen"**

NÄRVARANDE

Ledamöter

Elina Backlund Arab (S)	Ordförande
Viktoria Jansson (M)	Vice ordförande
Pia Lundin (SJVP)	
Erica Stenberg (SD)	endast förmiddagen den 7/12
Dennis Moström (C)	(deltar digitalt)

Övriga ersättare

Gudrun Sjödin (S)
Torgny Jarl (S)
Ingela Korhonen (SJVP)

Tjänstepersoner

Anders Sylan tf. Hälso- och sjukvårdsdirektör
Hanna Wahlund stabschef hälso- och sjukvård
Maria Öhman, Sekreterare

Inför mötet lämnas följande informationer:

7 december

Verksamhetsplaner 2024–2026, hälso- och sjukvårdens områden:

- Länssjukvårdsområde Somatik
Områdesdirektör Caroline Herlin
- Länssjukvårdsområde Psykiatri och Habilitering
Områdesdirektör Kristina Mårtensson

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Datum Dnr
23-12-07- 08 23HSN1

Sida
2(19)

- *Rättspsykiatriska regionkliniken
Tf. förvaltningschef Tore Sidung*
- *Område Patientsäkerhet, utbildning och forskning
Områdesdirektör Sofia Pettersson*
- *Närsjukvårdsområde Väster
Områdesdirektör Agneta Nordlander*
- *Närsjukvårdsområde Norr
Områdesdirektör Anna -Lena Lundberg*
- *Närsjukvårdsområde Söder
Områdesdirektör Roger Westerlund*
- *Folktandvården
Områdesdirektör Annri V Thimstrand*

8 december

Yttrande över remiss från Socialdepartementet: Promemorian Elektronisk tillgång till barns uppgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården (Ds 2023:26)

Annri V Thimstrand, områdesdirektör folktandvården

Information om internkontrollplan 2024, Hälso- och sjukvårdsnämnden
*David Lindqvist, processledare och Katarina Rask, enhetschef Controlling
hälso- och sjukvård*

Resultat extern miljörevision 2023

Linda Knutar, miljöcontroller och Erik Norin miljöcontroller

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

§ 90 Val av justerare

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att utse Pia Lundin (SJVP) att jämte ordföranden justera protokollet förutom §§ 92, 96 och 98 där Viktoria Jansson (M) utses till justerare.

§ 91 Fastställande av föredragningslista

Då inga extra ärenden föreligger beslutar Hälso- och sjukvårdsutskottet

att fastställa upprättat förslag till föredragningslista.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

§ 92 **Reviderad verksamhetsplan 2024–2026, Hälsa- och sjukvårdsnämnden**

Diarienummer: 23HSN1782

Ärendansvarig: Anders Sylvan

Handläggare: Hanna Wahlund, Katarina Rask

Beslut:

Hälsa- och sjukvårdsutskottet föreslår att Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anta reviderad verksamhetsplan 2024–2026 för hälsa- och sjukvårdsnämnden;

att anta verksamhetsplaner 2024–2026 för hälsa- och sjukvårdens områden;

att godkänna fördelat regionbidrag per område för planperioden 2024–2026 enligt föreslagna revideringar; samt

att godkänna tillåtet underskott per område för planperioden 2024–2026 enligt föreslagna revideringar.

Ärendebeskrivning

Hälsa- och sjukvårdsnämndens utskott har berett verksamhetsplanen 2024 – 2026. En viktig del i framtagandet av planen är en genomförd workshop där politik tillsammans med tjänstemän och medborgarföreträdare genomförde dialog om prioriterade fokusområden under kommande planperiod. Därefter har utskottens möte avsatt tid för planarbetet.

Planen innehåller verksamhetsplanering och en konkretisering av de politiska ambitionerna utifrån regionplanen. Till verksamhetsplanen kopplar nämnden indikatorer. I nästa led lägger hälsa- och sjukvårdens områden till sina aktiviteter samt eventuellt ytterligare indikatorer. Nämndens verksamhetsplan inklusive ekonomiska ramar 2024–2026 följs upp via delårs- och årsrapportering. Utvalda följetal och aktiviteter följs därutöver upp på månadsbasis samt via uppföljningsdialoger.

Ekonomiska ramar 2024–2026

Förslaget till ekonomiska ramar utgör preliminära ekonomiska planeringsförutsättningar i arbetet med verksamhetsplaneringen i nämnden och dess områden. Beslut om desamma kommer att fattas av

Regionfullmäktige i november och Hälso- och sjukvårdsnämnden i december.

Det ekonomiska utgångsläget var att kostnadsminskningar på ca 600 mnkr kommer att behöva effektueras under planperioden 2024-2026. Efter att alla områden, verksamheter och enheter utfört sina överväganden avseende bemanning och ekonomi är budgetresultatet försämrat från antagandet om -600 mnkr till -775 mnkr. Det innebär att handlingsplaner måste upprättas för 325 mnkr för att klara det tillåtna underskottet 2024 på -450 mnkr. Svårigheter finns att klara den kostnadsminskningsnivån under 2024. I nuläget finns möjliga åtgärder att som är bedömda att kunna ge effekt under 2024 med 175-193 mnkr.

Under 2024 kommer handlingsplanen och processen uppdateras löpande för att möta kostnadsutvecklingen inom Hälso- och sjukvård. Uppföljning och återslag av effekter, förslag på nya åtgärder sker i ordinarie månadsrutin.

Bakgrund

Regionfullmäktige fastställer varje år en flerårsplan för regionen som gäller för de kommande tre åren, i syfte att uppfylla kommunallagens krav på flerårsplanering. Planens första år utgör årsbudgeten.

Planen ska redovisa mål för verksamheten, klargöra det finansiella utrymmet under planperioden, ange fördelningen av det finansiella utrymmet mellan olika huvudverksamhetsområden, samt därtill översiktligt beskriva vad som bedöms möjligt att få ut av insatta resurser.

I maj och juni tas dialog upp i respektive nämnd med dess förvaltning/-ar, exempelvis utifrån framtida ambitioner, prioriteringar, risker avseende måluppfyllelse på kort/lång sikt, etc. Dialogerna förankras vidare i förvaltningarna, och mynnar ut i att nämndens verksamhetsplan fastställs.

Planen beslutas under oktober månad och innehåller:

- Ett samlat dokument med detaljerad verksamhetsplanering och budget för kommande år, samt plan för nästkommande två år.
- Konkretisering av de politiska ambitionerna utifrån regionplanen.
- Mål ur regionplan som riktats till nämnd. Till dessa mål kopplas indikatorer.
- Mål som är nämndens egna. Nämnden kopplar indikatorer till målen, förvaltningen lägger till aktiviteter i nästa led samt eventuellt ytterligare indikatorer.
- Samtliga mål och indikatorer riktas till den/de förvaltningar som ska ansvara för måluppfyllelse.

Nämndens verksamhetsplan inklusive budget följs upp via två delårsrapporter per år (januari-mars, respektive januari-augusti) och årsrapport.

Förvaltningens bedömning

Hälso- och sjukvårdsnämnden med dess utskott och arbetsutskott har berett verksamhetsplanen 2024 – 2026 enligt regionens styrmodell. En viktig utgångspunkt har varit att åstadkomma ett uthålligt och långsiktigt arbete som bidrar till en omställningsförmåga över tid.

För att säkerställa en hög patientsäkerhet behöver ytterligare insatser göras i regionens systematiska patientsäkerhetsarbete. Hälso- och sjukvårdsnämndens beslutade handlingsplan för ökad patientsäkerhet är central i nämndens styrning för en ökad patientsäkerhet. Det är viktigt att patientsäkerhetsarbetet ses som en självklar del av vardagen, att det i organisationen finns ett tillåtande, öppet och integrerat risktänkande samt att det bedrivs ett proaktivt arbete för att leverera en god och säker vård med hög kvalitet. Patientsäkerhetsplanen finns därmed som en bilaga till nämndens verksamhetsplan inför planperioden. Området påverkar och påverkas av samtliga perspektiv.

Identifierade utvecklingsområden behöver samordnas och ges resurser, i relation till grunduppdrag. Målkonflikter måste löpande hanteras i relation till nationella uppdrag och förutsättningar. Riskerna identifieras främst till utvecklings-/genomförandeförmågan i organisationen samt risker för kompetenstapp. Taktiken på genomförande av beslut, kommer att inverka ytterligare på risk- och konsekvensbedömningen.

Det kan noteras att när regionfullmäktige fattar beslut om ekonomiska förutsättningar för planperioden, så kan nämndens plan behöva uppdateras. Under framtagandet av verksamhetsplanen har tänkbara risker och konsekvenser utifrån mål, indikatorer och ekonomisk ram identifierats.

Referensdokument tillhörande hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2024–2026:

- Internkontrollplan 2024 områdenas riskanalyser ingår som underlag, 23HSN5195
- Handlingsplan 2024–2026, 23HSN2705

Beslutsunderlag

Reviderad verksamhetsplan 2024–2026, Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Verksamhetsplaner 2024–2026 per område inom Hälsa- och sjukvård:

- Länsverksamhetsområde Somatik
- Länsverksamhetsområde Psykiatri och habilitering
- Närsjukvårdområde Söder
- Närsjukvårdområde Norr
- Närsjukvårdområde Väster
- Folk tandvården
- Rättspsykiatriska regionkliniken
- Patientsäkerhet, utbildning och forskning

Noteras till protokollet:

Pia Lundin (SJVP) och Erica Stenberg (SD) avstår från att delta i beslut.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

§ 93 Årlig information Visselblåsarärenden (2023)

Diarienummer: 23HSN4749
Ärendeansvarig: Visselblåsarfunktionen
Handläggare: Anneli Engblad

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

I november 2018 inrättades en visselblåsarfunktion i Region Västernorrland och i samband med detta fastställdes en riktlinje av regionstyrelsen den 19 november 2018, § 357. Riktlinjen revideras i Regionstyrelsen 2022-06-07, § 203 med anledning av en ny författning *lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visselblåsarlagen)* (riktlinje 367264). Inkomna ärenden hanteras inom Region Västernorrlands juridikfunktion.

Visselblåsarfunktionen är avsedd för rapportering i ett arbetsrelaterat sammanhang av information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram (1 kap. 2 § visselblåsarlagen). Visselblåsarfunktionen ses som ett komplement till Region Västernorrlands ordinarie system för att hantera avvikelser och lämna synpunkter. Enligt riktlinjen ska regionstyrelsen och berörda nämnder informeras årligen om vilka utredningar som avslutats.

De tips som inkommer bedöms huruvida de omfattas av visselblåsarlagen eller inte, se bilaga.

Beslutsunderlag

Årlig information Visselblåsarärenden (2023) Hälso- och sjukvårdsnämnden

Yrkande

Pia Lundin (SJVP) yrkar bifall till beredningens förslag.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

§ 94 Resultat extern miljörevision 2023

Diarienummer: 23HSN5383
Ärendeansvarig: Märta Molin
Handläggare: Sofia Mackin

Beslut

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Under 2023 har en förnyad miljörevision enligt ISO 14 001:2015 genomförts. Resultatet av revisionen påvisar ett stort antal goda exempel, en stor avvikelse och 14 mindre avvikelser.

Avvikelserna är inom följande områden:

- Planering och styrning av verksamheten - finns brister gällande kemikaliehantering på flera ställen. Kemikalier är inte registrerade i kemikaliehanteringssystemet. Arbetsmoment med kemikalier är inte riskbedömda.
- Nödlägesberedskap - saknas dokumentation av brandronder och brandutbildningar, samt brister i utrymningsplaner.
- Risker och möjligheter - vissa verksamheter har inte kunnat visa upp att miljöriskanalys gjorts.
- Kompetens - vissa enheter har inte genomfört temaårsutbildningar kopplat till hållbarhetsplanen och inte heller dokumenterat dessa utbildningar.
- Planering av åtgärder för att uppnå miljömål - saknas aktiviteter vid flertalet enheter och verksamheter för att bidra till hållbarhetsplanens måluppfyllelse.

Den stora avvikelsen rör kemikaliehanteringen. Revisionsfirman ser samma brister på flera enheter och därför klassas denna avvikelse som stor.

För fortsatt certifiering krävs att avvikelserna hanteras inom 90 dagar från revisionsdatumet. Ett nytt certifikat kommer utfärdas därefter.

Bakgrund

Region Västernorrland har arbetat aktivt med miljö- och hållbarhetsfrågor under många år. Sedan 2018 är hela organisation certifierad enligt ISO 14 001:2015. Det innebär att en extern oberoende part årligen ska

genomföra revision för att säkerställa att ledningssystemet följs och leder till ständiga förbättringar. Vart tredje år är förnyad revision, de andra åren görs uppföljande revisioner.

Samlad bedömning

Ett systematiskt miljöarbete är viktigt för att säkerställa struktur och följsamhet kopplat till lagar och andra krav inom området. Ett miljöledningssystem är ett bra verktyg för att få denna struktur.

Certifiering av miljöledningssystemet och den externa revisionen är en oberoende tredjepartsgranskning av ledningssystemet och ger ett mått på hur väl systemet fungerar.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport

§ 95 Internkontrollplan 2024, Hälso- och sjukvårdsnämnden

Diarienummer: 23HSN5195
Ärendeansvarig: Lena Lindgren
Handläggare: David Lindqvist

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att överlämna ärendet till nämnden.

Ärendebeskrivning

Styrelse och nämnd ansvarar enligt kommunallagen för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde. Intern kontroll är en process som utformas för att med rimlig grad av säkerhet uppnå ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig information om verksamheten samt efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera. Detta görs i det löpande arbetet med styrning och ledning av verksamheten, med ett riskmedvetet angreppssätt. Processen för att uppnå god intern kontroll omfattar även att följa upp hur den interna kontrollen fungerar.

I samband med budgetprocessen har förvaltningarna genomfört riskanalyser som har rapporterats in med budgetskrivelsen. Underlag för föreliggande internkontrollplan med kontrollaktiviteter har även varit en sammanställning av revisionsrapporter från tidigare år, samt 2023 års internkontrollplan med tillhörande rapportering (delår).

Ett arbete för att förbättra processen för riskhantering och intern styrning och kontroll pågår.

Bakgrund

I Kommunallagen regleras ansvaret för att en god intern kontroll upprätthålls. Intern kontroll är den process som med rimlig säkerhet säkerställer att organisationen fullgör sina uppdrag och mål som rör verksamheten, samt rapportering och följsamhet gentemot lagar och regler.

Intern kontroll innebär att ständigt förbättra verksamhetens förmåga att leverera en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet. På så sätt främjas effektiviteten i verksamheten och tryggheten för medborgarna, medarbetare och politiker.

Samlad bedömning

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

Förvaltningens bedömningar finns att tillgå i bifogade riskanalyser från förvaltningens verksamheter

Beslutsunderlag

Förslag till Internkontrollplan 2024 Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Riskanalyser för:

- Område Somatik
- Område Psykiatri och habilitering
- Område Närsjukvård söder
- Område Närsjukvård norr
- Område Närsjukvård väster
- Område Folktandvården
- Område Rättspsykiatriska regionkliniken

Överläggningar

Utskottet konstaterar att ärendet ska kompletteras inför nämnden med en riskanalys för område Patientsäkerhet, - forskning och utbildning. Vidare kompletteras förslaget till internkontrollplan med ytterligare perspektiv utifrån områdenas riskanalyser. Utöver detta efterfrågar utskottet ett mer enhetligt språkbruk, gemensamma begrepp och metoder. Ärendet överlämnas till nämnden.

**§ 96 Yttrande över remiss från Socialdepartementet:
Promemorian Elektronisk tillgång till barns uppgifter
inom hälso- och sjukvården och tandvården (Ds 2023:26)**

Diarienummer: 23HSN4074
Ärendeansvarig: Anders Sylvan
Handläggare: Annri V Thimstrand

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att avge ”Yttrande över remiss; Promemorian Elektronisk tillgång till barns uppgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården (Ds 2023:26)”.

Ärendebeskrivning

Region Västernorrland har genom Folktandvården Västernorrland tagit del av och beretts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian Elektronisk tillgång till barns uppgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården (Ds 2023:26). Region Västernorrland är också remissinstans och kommer avge ett separat yttrande från regionstyrelsens perspektiv.

Socialdepartementet har beviljat förlängd svarstid till den 20 december 2023.

Beslutsunderlag

Remiss från Socialdepartementet, Promemorian Elektronisk tillgång till barns uppgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården (Ds 2023:26)

Yttrande över remiss; Promemorian Elektronisk tillgång till barns uppgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården (Ds 2023:26)

Noteras till protokollet:

Pia Lundin (SJVP) och Erica Stenberg (SD) avstår från att delta i beslut.

§ 97 Uppdrag till Rättspsykiatriska regionkliniken att bedriva rättspsykiatrisk vård 2024

Diarienummer: 23HSN5033
Ärendansvarig: Anders Sylvan
Handläggare: Anders Jaktlund

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att fastställa uppdrag till rättspsykiatriska regionkliniken att bedriva psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård 2024;

att uppdraget ges till förvaltningschef för rättspsykiatriska regionkliniken; samt

att uppföljning av uppdraget redovisas i verksamhetens delårsrapport och verksamhetsberättelse.

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden är uppdragsgivare för den rättspsykiatriska vården inom Region Västernorrland. Nämnden fastställer därför varje år ett vårduppdrag för den rättspsykiatriska regionkliniken (RPK). I uppdraget anges bland annat syfte, övergripande mål för det systematiska kvalitetsarbetet och inriktning för verksamheten i stort.

Förslaget till vårduppdrag för 2024 innehåller förutom ett mindre antal justeringar och ett förtydligande av målgrupperna, även en anpassning till de nya föreskrifterna (HSLF-FS 2022:62) om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård, jämfört med innevarande år. Genom den nya författningen upphävs den tidigare (SOSFS 2008:18)

2.2 Målgrupp

Uppdraget avser patienter i säkerhetsnivå 1 och 2 samt öppenvård. Även patienter med klass 3 kan under vissa omständigheter erbjudas vård vid kliniken.

Uppdraget innefattar att sörja för och prioritera vårdbehov för följande målgrupper i en situation med begränsat antal tillgängliga vårdplatser, med följande rangordning från högsta till lägsta prioritet:

- patienter som är bosatta i Region Västernorrland dömda till rättspsykiatriska vård (LRV)
- patienter dömda till LRV som omfattas av mellanlänsavtal
- patienter dömda till LRV från övriga regioner som remitterats enligt riksavtal
- personer som är intagna i eller ska förpassas till kriminalvårdsanstalt och som är i behov av specialiserad psykiatrisk vård, samt personer som är anhållna eller häktade och som är i behov av specialiserad psykiatrisk vård
- patienter bosatta i Region Västernorrland som vårdas enligt LPT och kräver en högre omhändertagande nivå/ säkerhetsnivå och/ eller mer resurser än den psykiatriska länsverksamheten kan erbjuda.

RPK skall kunna skriva in och ta emot patient i slutenvård dygnet runt under alla veckodagar.

Rutiner

2 § Vårdgivaren ska ansvara för att det finns rutiner som säkerställer att ett antal specificerade åtgärder endast vidtas i enlighet med lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård eller någon annan tillämplig lag.

Vårdgivaren ska vidare ansvara för att det finns rutiner för hur patienters möjlighet till utomhusvistelse ska tillgodoses och organiseras.

Egenkontroll

3 § Vårdgivaren ska ansvara för att det genom den egenkontroll som ska utövas enligt 5 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete säkerställs att kraven i lagen uppfylls.

Vårdgivaren ska vidare ansvara för att det genom egenkontrollen säkerställs att en patients rättigheter och delaktighet i vården tillgodoses och att användning av tvångsåtgärder förebyggs och begränsas.

I vårdgivarens ansvar ska även ingå att genom egenkontrollen säkerställa att den rättspsykiatriska vård som ges till en patient enligt 31 kap. 3 § brottsbalken med beslut om särskild utskrivningsprövning motverkar att patienten återfaller i brottslighet av allvarligt slag.

Beslutsunderlag

Förslag till uppdrag till rättspsykiatriska regionkliniken att bedriva psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård 2024, se bilaga.

§ 98 Hälso- och sjukvårdens handlingsplan för kostnadsreduceringar

Diarienummer: 23HSN2705

Ärendansvarig: Anders Sylvan

Handläggare: Katarina Rask, Henrik Kjellberg

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att återkomma med en redovisning av pågående åtgärder inom handlingsplanen vid nämndens sammanträde i februari 2024.

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsorganisationens uppdrag, när det gäller att reducera sina kostnader, omfattar enligt hälso- och sjukvårdsnämndens beslut 150 mnkr 2024. Ett tillkommande underskott – efter lagda budgetprognoser för 2024 – summerar till 175 mnkr. Uppdraget inför 2024 är därmed att åstadkomma en kostnadsreducering motsvarande 325 mnkr.

I föreliggande ärende redovisas hälso- och sjukvårdens handlingsplan för att klara uppdraget. Ett särskilt fokus ligger på åtgärder som ska ge effekt under 2024. Vidare redovisas en mer översiktlig planering för åtgärder under åren därefter (2025-2026). Handlingsplanens åtgärder beräknas leda till en kostnadsminskning om 175 mnkr 2024. Beredning av ytterligare åtgärder pågår, där en försiktig bedömning är att ytterligare 17 mnkr kan hämtas hem under nästa år.

Bakgrund

Den senaste analysen av det ekonomiska utrymmet visar att prognosen för resultatet i budget 2024 är ett underskott på – 775 mnkr, vilket motsvarar omkring 8 procent av de totala kostnaderna. Den rullande tolv månadersuppföljningen under 2023 har visat att totalkostnaderna ökat med i snitt 68 mnkr per månad. Det samlade underskottets omfattning leder till slutsatsen att återställande behöver ske över en treårsperiod. Handlingsplanen tar, mot den här bakgrunden, sikte på att anlägga att en långsiktig och realistisk planering, där en strävan är att upprätthålla förmåga, kvalitet och arbetsmiljö inom hälso- och sjukvården.

Det är en helt central uppgift att bryta den underliggande kostnadsutvecklingen. Under inga omständigheter kan kostnaderna tillåtas att fortsätta att öka, eftersom det skulle omöjliggöra en kostnadsreducering i enlighet med det uppdrag som beslutats. Hälso- och sjukvårdens beslutsfattare, chefer och medarbetare behöver förbereda sig på en treårsperiod med intensivt förändringsarbete. Det handlar om en nödvändig omställning som kommer kräva ett fokuserat genomförande och en återkommande och detaljerad uppföljning.

Förvaltningens bedömning

De sammantagna effekterna av åtgärderna i handlingsplanen leder till att ungefär hälften av uppdraget för 2024 kan fullföljas. Fokus för åtgärder under 2024 kan inrymmas under följande områden: ersättningar utöver avtal, bemanning, inköp, resor och utbildning samt köpt vård. Åtgärder redovisas också som berör organisationens intäktssida. Tyngdpunkten för åtgärderna under nästa år ligger, utöver ersättningsfrågorna, på bemanning (inte minst användningen av hyrpersonal) och mer kostnadseffektiva inköp.

I planeringen för det betinget som återstår, efter att de nu aktuella åtgärderna har genomförts, ligger en kombination av fortsatt utveckling av arbetssätt, analys av strukturåtgärder och utbudsförändringar, samt förändring av ekonomistyrning och budgetprocess. Det blir här avgörande att organisationen kan upprätthålla en tydlig kostnadskontroll för att klara uppdraget. Fattade beslut med utgiftsbegränsande potential behöver fullföljas utan undantag. Nedan följer en sammanställning av den planering och de åtgärdsområden som hälso- och sjukvården arbetar efter för att nå uppdragets målsättningar i sin helhet.

Analys av strukturförändringar och uppdragsfördelning. Bedömningen är att det finns anledning att närmare analysera hur samarbetet mellan områdena kan utvecklas när det gäller en förändrad uppdragsfördelning. I den mån ett sådant analysarbete leder fram till konkreta förslag som innebär så kallade utbudsförändringar, kommer dessa tillställas hälso- och sjukvårdsnämnden för beslut.

Inköp och upphandling. Bedömningen är att lägre inköpskostnader i betydande utsträckning kan åstadkommas redan under 2024. Men för att komma åt den större potential som krävs, behövs ett mer strukturerat arbetssätt. Här krävs ett mer strukturerat arbete med att standardisera sortiment och uppnå en ännu striktare inköpsstyrning. Målbilden är att kunna åstadkomma minst en tioprocentig reduktion av de totala kostnaderna för inköp, vilket motsvarar 20 mnkr 2024, 50 mnkr 2025 och 30 mnkr under 2026.

Bemanningsplanering, schemaläggning och översyn av ersättningar. Ett arbete kommer att initieras för att åstadkomma en områdesövergripande verksamhetsutveckling genom förändringar i arbetsätten som är kopplade till bemanningsplaneringen. En utgångspunkt är att detta är nödvändigt för att kunna reducera kostnader för hyrpersonal, utöver vad förslagen i föreliggande handlingsplan bidrar med. En närmare redovisning av utgångspunkterna för detta arbete kan lämnas i februari 2024.

Prioritering av statsbidragsfinansierade utvecklingsprojekt. De riktade statsbidrag som utgår till regionen varje år utgör ett viktigt instrument för att utveckla hälso- och sjukvården. Avsikten är att fördelningen av dessa medel fortsättningsvis ska förenas med tydligare principer och delvis förändrade prioriteringar. Ur principsynpunkt bör avsätta medel gå mot att göra färre, men större satsningar som bidrar till en förflyttning som leder till optimering av resurser i verksamheterna.

Förändrad budgetprocess och tydligare ekonomistyrning. Den ekonomiska situationen som hälso- och sjukvården befinner sig i med en eskalerande kostnadsutveckling kräver ett budgetsystem som fördelar resurserna tydligt utifrån uppdrag. Ambitionen är att uppnå en tydligare ekonomistyrning och uppföljning ner på enhetsnivå.

Utveckling av nära vård-team. Uppdraget att reducera hälso- och sjukvårdens kostnader kommer ge upphov till en omställning av arbetsätt inom både sjukhusvård och primärvård. Ett uppdrag för utveckling av närsjukvårdsteam har i det här sammanhanget påbörjats. Detta uppdrag ska – i första hand, och i det här sammanhanget – inte ses som en kostnadsreducerande åtgärd, utan som en åtgärd som underlättar det samlade hälso- och sjukvårdssystemets funktionssätt i samband med att andra kostnadsreducerande åtgärder genomförs.

När det gäller återrapportering och detaljerad resultatuppföljning av handlingsplanens åtgärder, är ambitionen att lämna en utökad redovisning vid varje månadsrapportering. Ett fokus för redovisningen kommer vara utfallet av vidtagna åtgärder samt kostnadsutveckling och kostnadskontroll. Hälso- och sjukvårdsdirektörens generella återrapportering kommer förenas med områdesvisa redovisningar av åtgärder och planering.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdens handlingsplan för kostnadsreduceringar.

Noteras till protokollet:

Pia Lundin (SJVP) och Erica Stenberg (SD) avstår från att delta i beslut.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

Datum **Dnr**
23-12-07- 08 23HSN1**Sida**
19(19)

Justeras

.....
Elina Backlund Arab
Ordförande Hälsö- och sjukvårdsutskottet.....
Pia Lundin §§ 90–91, 93–95, 97.....
Viktoria Jansson §§ 92, 96, 98

Vid protokollet

Maria Öhman

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande